

Modern (Bodur) ve Geleneksel Meyve Yetiştiriciliğinin Kıyaslanması

DOÇ. DR. ERSİN GÜLSOY

Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği Nedir?

Geleneksel meyve yetiştiriciliği genellikle kuvvetli gelişen anaçlar üzerine aşılı çeşitler ile kurulan ve dikim mesafelerinin geniş tutulduğu yetiştiricilik şeklidir.

Modern Meyve Yetiştiriciliği Nedir?

Modern meyve yetiştiriciliği bodur meyve ağaçları kullanılarak birim alandan elde edilecek verimin arttırılmasını amaçlayan yetiştiricilik şeklidir.

1 Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

2 Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

3 Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

4 Geleneksel Meyve Bahçesi Nasıl Modern Meyve Bahçesine Dönüştürülür?

Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

şekil ve büyüklük

Kuvvetli gelişen
anaçlara
aşılanan çeşitler
7-8 metreye
kadar
boylanabilirler

Kuvvetli gelişen
meyve ağaçları
büyük talı
ağaçlar
oluşturlar

Ta alanının
büyük kısmı
gölgede kaldığı
için ta alanının
tamamında
meyve
oluşturamazlar.

Yetiştiricilikte
kuvvetli anaçlar
kullanıldığı için
oluşan
meyveler
yeterince güneş
alamazlar.

Dikim mesafesi ve ağaç sayısı

Kuvvetli anaçlar üzerine aşılı oldukları için ağaçlar arasındaki dikim mesafesi 8-10 m arasında bırakılır

Dikim mesafesine bağlı olarak 1 dönüme 15-25 arasında ağaç dikilir

Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

Kültürel Faaliyetler

Ağağlar yüksek
boylu olduğu
için budama
mekanizasyonu
güçtür

Ağağların
yüksek boylu
olması hasadı
güçleştirir.

Ağağlar yüksek
boylu olduğu
için etkili bir
ilaçlama
yapılması zordur.

Ağağlar yüksek
boylu olduğu
için elle meyve
seyreltmesi
yapılması
güçtür.

Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

Verim ve kalite

Aęaęlar 5-6 yařında verime yatar.12-15 yařında tam verime geęer ve 25-30 yařta verimden dūřer

Bazı ęeřitlerde gōrōlen periyodisite verim ve kaliteyi olumsuz etkiler

Yeterli işık alamayan meyveler istenilen bōyōklōęe ulaşamaz ve kendisine ōzgō renk oluşumunu sağlayamaz

Hasat edilen meyvelerin e fazla %30' u 1.kalitedir.

1 Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

2 Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

3 Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

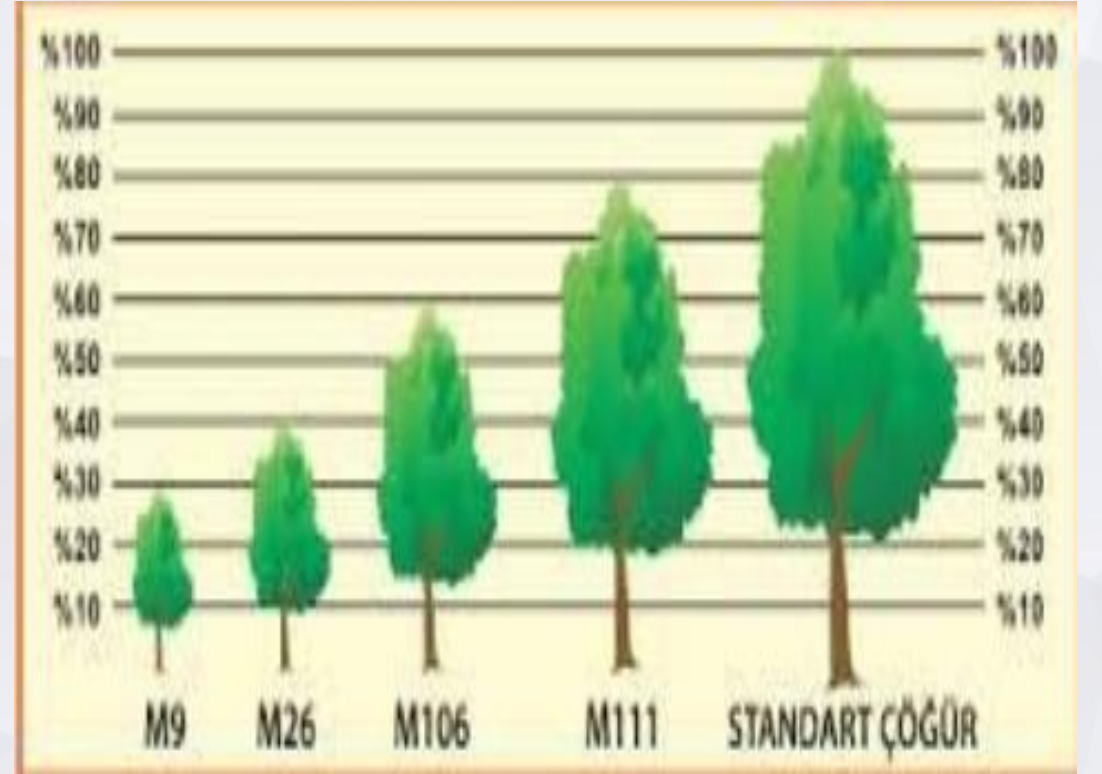
4 Geleneksel Meyve Bahęesi Nasıl Modern Meyve Bahęesine Dönüştürölür?

Modern(Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

şekil ve büyüklük

Bodur/yarı bodur anaçlara aşılanan çeşitler 1.5-2 metre civarında boylanırlar

Daha fazla fotosentez alanına sahip oldukları için büyüme kuvvetine bağlı olarak daha iyi sürgün Verirler ve meyveler yeterince güneş alır

Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

Dikim mesafesi ve ağaç sayısı

Çöğür anacına aşılı yarı bodur (spur tipi) çeşitlerde dikim mesafesi
6m x 3m, 5m x 3m veya 4m x 3m
Ağaç sayısı: dekara 56-83 fidan arası

Çok bodur (M-9 gibi) vegetatif anaçlara aşılı çeşitlerde dikim mesafesi 1.5m x 3.5m veya 2m x 3.5m
Ağaç sayısı: dekara 143-190 fidan arası

Vegetatif anaçlara aşılı yarı bodur (MM-106 gibi) çeşitlerde 4m x 5m veya 4m x 6m
Ağaç sayısı: dekara 42-50 fidan arası

Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

Kültürel Faaliyetler

Bodur ağaçlarda
ilaçlama daha
kolay ve etkili bir
şekilde yapılabilir.
İlaç kayıpları az
olur ve maliyet
düşüktür

Meyveler daha kolay hasat
edilir, hasat esnasında
ağaçlarda daha az mekanik
zarar oluşur .Ağalar küçük
boylu oldukları için
budama ve hasat
merdivensiz kolay ve hızlı
bir şekilde yapılabilir

Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

Verim ve Pazarlama

Bodur meyvecilikte ağaç verime daha erken yatar. 2. senede meyve vermeye başlayan ağaç 4. senesinde ekonomik verime geçer

Ağaç başına verimleri küçük taç yaptıkları için kuvvetli anaçlara göre düşük ancak birim alanda daha çok ağaç olduğu için dekara verimleri yüksektir.

Yeni çeşitler daha kısa sürede verime yattığı ve uzun süre depolanabildiğı için üreticiye cazip gelir.

Piyananın tercih ettiğı çeşitler oldukları için daha yüksek fiyattan alıcı bulurlar.

Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

Kalite

Bodur ağalara aşılı çeşitlerden extra ve 1.sınıf boya giren meyve oranı çok daha yüksek olacağından üreticiler daha çok kâr elde eder

Bodur ağaçlar alçak boylu ve açık gelişen ağaçlar oldukları için iyi güneşlenme ve havalanma ile yeksenak, iyi renkli meyveler meydana gelir.

Renk ve şeker birikimi gibi meyve kalite özellikleri homojen ve en st seviyedir.

1 Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

2 Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

3 Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

4 Geleneksel Meyve Bahęesi Nasıl Modern Meyve Bahęesine Dönüştürölür?

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

Geleneksel Yetiştiricilik

Maliyet

Kurulum maliyeti yüksektir

-Sık ekim yapılması nedeniyle tesis ve üretim masrafları yüksektir

-İlk yıl masrafı yüksek olması karşın ileriki yıllarda kültürel faaliyetlere ayrılan masraflar düşüktür

Kurulum maliyeti düşüktür

-İlk yıllarda tesis ve üretim maliyeti düşüktür

-Ağağların yüksek boylu ve hacimli olmasından dolayı zirai mücadele, meyve seyreltme ve hasat masrafları yüksektir

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

Toprak işleme

Bodur anaçlar üzerine aşılı çeşitlerin kökleri saçak köklü olduğu için kökleri toprak yüzeyine yakın gelişir. Bu sebeple toprak işleme uygun değildir

Geleneksel Yetiştiricilik

Kuvvetli anaçlar üzerine aşılı çeşitlerde anacın derinlere inen kök sistemi ile birlikte toprak işlemeden daha az zarar grrleri. (Ortalama 20-25 cm toprak işleme uygundur)

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Dikim Mesafesi

Modern Yetiştiricilik

*Birim alandan daha fazla verim elde etmek için sık dikim tercih edilir.

-Yarı bodurlarda; 3m x 5 m ya da 4m x 5 m

-Tam bodurlarda; 1 m x 3.5 m ya da 2 m x 3.5 m aralıklarla dikim yapılır

-Dekarda minimum 80-100 arası ağaç bulunur

Geleneksel Yetiştiricilik

*Daha geniş aralıklarla dikim yapılmaktadır.

-Kuvvetli geliştikleri ve fazla sayıda dal ve sürgün oluşturdukları için daha geniş dikim mesafesiyle dikilirler.

-Kuvvetli (klasik) ağaçlar 7m x 7m, 8m x 8 m, 7 m x 8 m aralıklarla dikilirler

-Dekarda maksimum 15-20 arası ağaç bulunur.

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

*şekil budaması daha erken yıllarda başlar.

-Budama ve terbiyede asıl amaç meyve yüklü dalların ana eksen etrafında dar bir silindirik alan oluşturmasıdır.

-Meyve gözlerinin oluşması için ilk yıl şekil budaması yapılır.

Geleneksel Yetiştiricilik

*şekil budamasına geç yıllarda başlanır.

-Budama ve terbiyede asıl amaç ana dallar ile yan dalların arasındaki açının geniş tutulmasıdır.

-Kuvvetli gelişen ağaçlar ilk 3-4 yıl verime yatmadığı için şekil budamasına 4-5. yılda başlanmaktadır.

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

*Modern sulama sistemleri kullanılmaktadır.

-Modern meyve bahçelerinde sulama mutlaka damla sulama ve ya mini sprink sulama yöntemi ile yapılmalıdır.

Geleneksel Yetiştiricilik

*Salma sulama sistemi tercih edilmektedir.

-En çok kullanılan sulama sistemi salma sulamadır. Bu tip sulama şekli daha fazla su tüketime neden olmaktadır.

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

- *Gübre maliyeti daha fazladır.
- Gübreleme damla sulama sistemi ile verilmektedir.
- Suda tam olarak çözülebilen gübreler tercih edilmelidir.
- Bodur ağaçlar erken yaşta verime başladıkları ve birim alanda fazla ağaç olduğu için ilk yıllarda 2 kat fazla gübreye ihtiyağ duyarlar

Geleneksel Yetiştiricilik

- *Gübre maliyeti düşüktür.
- Hem damla hem de salma sulama sistemi kullanılmaktadır.
- Salma sulama sisteminde klasik gübreler, damla sulama sisteminde tam suda eriyebilir gübreler kullanılmaktadır.
- Kuvvetli ağaçlar ilk yıllarda verime yatamadıkları için bodur ağağlara göre daha az gübre kullanılır

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

Geleneksel Yetiştiricilik

ilaçlama ve Yabancı Ot Kontrollü

*Malç yöntemi kullanılır

-Yabancı ot kontrolünde toprak işleme yerine herbisitlerle ya da malçlama yöntemi ile kontrol sağlanmalıdır.

-Yeterli havalanma sağlandığı için hastalık ve zararlıların bulaşıklığı daha düşük olacaktır.

*Toprak işleme yöntemi kullanılır.

-Yabancı ot kontrolü toprak işleme ile sağlanabilmektedir.

-Ağaçlarda yeterli havalanma sağlanmadığı ve dalların iç içe geçmiş olması nedeniyle hastalık ve zararlıların bulaşıklığı daha fazla olabilir.

Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

Modern Yetiştiricilik

*Tam verime erken yatar

-Bodur ağaçlarda ağaç uzunluğu 2-2.5 m civarında kaldığı için bir işçi günde 1200-1800 kg hasat yapabilmektedir.

-Erken verime yattıkları için fidanlarda yatma kırılma vs. gibi olumsuzlukları engellemek için herak yapılmalıdır.

-Bodur ağaçlarda 3. yıldan sonra tam verim alınabilmektedir.

Geleneksel Yetiştiricilik

*Tam verim çağına geç ulaşır.

-Geleneksel yetiştiricilikte ağaç büyüklüğüne göre bir işçi günde 600-800 kg hasat yapabilmektedir.

-3. yıldan sonra ürün vermeye başladıkları için fidanlarda yatma, kırılma vs gibi olumsuzlukları görülmeyecektir.

-Kuvvetli (klasik) gelişen ağaçlarda 6. yıldan sonra tam verim alınabilmektedir.

Klasik bir elma bahçesinde hasat

Bodur elma bahçesinde hasat

1 Geleneksel Meyve Yetiştiriciliği

2 Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği

3 Geleneksel ve Modern (Bodur) Meyve Yetiştiriciliği Arasındaki Farklar

4 Geleneksel Meyve Bahçesi Nasıl Modern Meyve Bahçesine Dönüştürülür?

Meyve Ağaçlarında Bodurlaştırma Yöntemleri

Alçaktan taçlandırma

-1 yaşlı fidanın dikim esnasında 70-80 cm' den tepeden vurularak alçaktan taçlandırılması erken meyve verme ve bodurlaştırma etkisi yapar

Kök-Dal Budaması

-Kök budaması ile kök gelişimi sınırlı tutularak vejetatif gelişme azaltılıp meyve gözü oluşumu teşvik edilerek bodurlaşma sağlanmaktadır.

-Genç ağaçlarda budamanın hafif şiddetle yapılması, erken çiçek ve meyve oluşumu ile bodurluk sağlar

-

Meyve Ağaçlarında Bodurlaştırma Yöntemleri

Uç-Bilezik alma

-Kuvvetli gelişme gösteren bir sürgünde yapılacak uç alma, yan gözlerin uyanmasını teşvik ederek daha yaygın ve bodur gelişmeye neden olur.

Dal Eğip Bükme-Dal Bağlama

-Ağaçların dallarını aşağıya eğerek bağlama veya dik gelişen dallar yerine geniş açılı dallar elde etmek de meyve gözü oluşumunu teşvik ederek bodurluk sağlar

Erken yaşta meyve veren ağaç, geç veren ağaca göre daha bodur olmaktadır.

Verim ve kalitenin arttırılması, maliyetlerin azaltılması ve bunlara baēlı olarak kârlı bir yetiştiricilik yapmak için modern meyvecilik yapılmalıdır.

TEŞEKKÜRLER